

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 24. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm982.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Dette splinterny Skuespil af en russisk Flaade i Middelhavet gjør nemlig ikke blot Epoke i Ruslands og Nordens, men overhovedet i Sømagternes Historie; thi vel havde Peter Czar, som ordentlig sværmede for Søværnen, fravristet Sverig en herlig Kyst ved Østersøen, fremtryllet *Petersborg* ved Nevas Bredder og opmanet *Kronstad* ved dens Munding, men at skabe en russisk Sømagt var dog Katrine den anden forbeholdt; og hvorved det lykkedes hende, ser man ved ét Øjekast paa de tre Afdelinger i hendes Middelhavs-Flaade, hvoraf Engelskmanden *Elphinstone* anførte den ene, Danskeren *Arff* den anden og Russeren *Spiridov* den tredje. Nær havde vel Russernes overordentlige Held baade til Lands og Vands bragt Østerrig til at forbinde sig med Tyrken, men da var det, Fredrik den eneste fandt paa det Husraad at vedligeholde den truede Ligevægt ved en *polsk* Deling, og *Pugatsjev's* Oprør stemte desuden Kejserinden saa fredelig, at hun nøjedes med nogle faa Pladser ved det sorte Hav og rømte Krim, som nu under sin egen Khan skulde være uafhængig (1774). Ved *Pugatsjev*, en fortvivlet Kosak, der udgav sig for Kejser Peter den tredje, lønner det nu vel ikke Umagen at opholde sig, men vi maa dog bemærke, at efter Freden med Tyrkerne blev han snart undertrykt, fangen og henrettet, ved hvilken Lejlighed man fortæller, at hans Dødsdom skal have været den eneste, Katrine den anden i den hele Menneske-Alder, hun sad paa Tronen, 25nogen Sinde underskrevet, hvad hendes Samtid højlig beundrede, medens vi naturligvis ikke ret véd, om vi skal smile eller ærgre os over den uægte Følsomhed, det vist nok er, vel at kunne opofre skikkelige Folk i Tusendtal for sin egen Magt og Ære og selv for sine Luner, men dog at være nænsom over enhver Forbryders, selv en Morders Liv, mod hvem Skaansel dog er Opmuntring til at slaa skikkelige Folk ihjel.